

latinamerikanere på den ene side og andre medlemsgrupper på den anden i stedet for den konfrontation mellem Sydafrika og

FNs samlede medlemskab i øvrigt, som havde været en naturlig forudsætning for en videre positiv udvikling.

IV. Omfattende gennemgang af alle sider af spørgsmålet om fredsbevarende operationer.

A. 33-magtsudvalget.

I. I overensstemmelse med 21. generalforsamlings beslutning genoptog 33-magtsudvalget sit arbejde i begyndelsen af 1967. Udvalget nedsatte på sit første møde to arbejdsgrupper bestående af alle medlemmer. Den ene skulle undersøge de forskellige metoder for finansiering af fredsbevarende operationer, medens den anden skulle behandle spørgsmål vedrørende faciliteter, tjenesteydelser og personel, som medlemslandene frivilligt måtte stille til rådighed for en fredsbevarende operation. De konstitutionelle spørgsmål skulle alene behandles i udvalgets plenum. Meget få af udvalgets medlemmer begrænsede sig imidlertid i deres indlæg til de til de enkelte arbejdsgrupper henlagte spørgsmål, hvorfor formålet med opdelingen — at få de kontroversielle konstitutionelle spørgsmål om kompetencefordelingen mellem sikkerhedsrådet og generalforsamlingen skilt ud — ikke blev nået.

Debatten formede sig som en gentagelse af tidligere drøftelser og var således præget af konfrontationen mellem på den ene side østbloklandene og Frankrig, der fastholdt, at sikkerhedsrådet var det eneste kompetente organ i alle spørgsmål vedrørende de fredsbevarende operationer, og på den anden side størstedelen af de andre medlemmer, der fremhævede generalforsamlingens residuelle beføjelse til at iværksætte fredsbevarende operationer i tilfælde, hvor sikkerhedsrådet ikke var i stand til at træffe beslutning herom.

Tanken om nedsættelse af en finanskomité spillede en vis rolle i debatten og støttedes af bl.a. de vestlige medlemmer, Japan og Venezuela, selv om der mellem disse lande indbyrdes gjorde sig forskellige opfattelser gældende med hensyn til en sådan komites opgaver, dens sammensætning samt spørgsmålet om, til hvilket overordnet organ den skulle rapportere. Flere lande omtalte de i

udvalget tidligere fremsatte forslag om forberedende foranstaltninger, oprettelse af særlige FN-enheder i de enkelte lande etc., der kunne bidrage til hurtig iværksættelse og effektivisering af fremtidige fredsbevarende operationer, samt om begrænsning af udviklingslandenes bidrag til fredsbevarende operationer. Østbloklandene fremhævede stærkt ønskeligheden af, at sikkerhedsrådet indgik aftaler med medlemslandene om at stille væbnede styrker og andre faciliteter til rådighed for sikkerhedsrådet i overensstemmelse med pagtens artikel 43 (tvangsforanstaltninger). Heroverfor understregedes det fra anden side, uden at der rejstes indvendinger imod selve tanken om indgåelse af sådanne aftaler, at en drøftelse herom hørte hjemme i sikkerhedsrådet, at 33-magtsudvalgets opgaver alene vedrørte fredsbevarende operationer iværksat med samtykke af de regeringer, på hvis territorium operationerne blev udført.

Af de enkelte landes indlæg i debatten kan følgende fremhæves:

Æthiopien foreslog indgåelse af en række „gentleman“-aftaler vedrørende proceduren for iværksættelse og finansiering af fredsbevarende operationer. Forslaget byggede imidlertid på generalforsamlingens residuelle kompetence, hvorfor dets effektive gennemførelse ville kræve en anerkendelse af dette princip af hele medlemskabet.

Japan foreslog oprettet en stående finanskomité, som kunne afgive anbefalinger til generalforsamlingen med hensyn til påligning af bidrag. Komiteens anbefalinger skulle kræve $\frac{2}{3}$ flertal og generalforsamlingens beslutninger på basis heraf være bindende for medlemskabet.

Frankrig tilsluttede sig princippet om en finanskomité, men ønskede ad hoc-komiteer for hver enkelt fredsbevarende operation, ligesom komiteerne skulle rapportere til